

ČESKÁ -REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: **nezl. M. K., nar. X**
bytem T. X

zákonná zástupkyně M. K., bytem tamtéž

procesně zastoupen: JUDr. Zdeňka Křížová
advokátka se sídlem Cejl 62b, Brno
proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 1. 2018, sp. zn. SZ/MPSV-2017/56549-921, č.j. MPSV-2018/22269-921

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 31. 1. 2018, sp. zn. SZ/MPSV-2017/56549-921, č.j. MPSV-2018/22267-921, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen uhradit na náhradě nákladů řízení žalobci částku **6.500,- Kč**, a to ve lhůtě **30-ti dnů** ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobce JUDr. Zdeňky Křížové, advokátky se sídlem Cejl 62b, Brno.

III. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

IV. Ustanovenému znalci MUDr. Vítězslavu X z oboru zdravotnictví, specializace posudkové lékařství **se přiznává** odměna za vypracovaný znalecký posudek v otázce závislosti žalobce na péči jiné fyzické osoby ze dne 16.1.2020 ve výši **8.870,-Kč**, která mu bude vyplacena do **30-ti dnů** ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Brně.

V. Česká republika **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce napadl u Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“) žalobou rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 1. 2018, č.j. SZ/MPSV-2017/56549-921, č.j. MPSV-2018/22267 (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Brně (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 14. 2. 2017, č.j. 58124/2017/BBA (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Tímto prvostupňovým rozhodnutím bylo rozhodnuto o odnětí příspěvku na péči ve III. stupni závislosti ode dne 1. 3. 2017 a také odnětí zvýšení příspěvku na péči ode dne 1. 3. 2017.

II. Napadené rozhodnutí

2. Žalovaný shrnul, že řízení ve věci bylo zahájeno dne 1. 7. 2016 z důvodu skončení platnosti stávajícího posouzení zdravotního stavu ke dni 30. 6. 2016. Podkladem pro vydání prvostupňového rozhodnutí bylo posouzení závislosti Městskou správou sociálního zabezpečení Brno-město (dále jen „MSSZ Brno-město“) ze dne 26. 1. 2017, podle níž se žalobce nepovažuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby.
3. V odvolacím řízení žalovaný nechal vypracovat posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, pracoviště v Brně (dále jen „PK MPSV“) ze dne 9. 3. 2017. PK MPSV vycházela při zpracování posudku ze spisové dokumentace Úřadu práce ČR a posudkového spisu vedeného u MSSZ Brno-město. Dále měl žalovaný k dispozici lékařské zprávy předložené žalobcem, zejm. lékařskou zprávu z psychiatrické ambulance ze dne 4. 6. 2013 (MUDr. X), zpráva o ambulantním vyšetření z kliniky dětské neurologie ze dne 9. 11. 2016 (MUDr. X) a zprávu o ambulantním vyšetření z kliniky dětské neurologie ze dne 30. 1. 2014 (Doc. X). Další lékařské zprávy byly doloženy ještě žalobcem při jednání PK MPSV.
4. Při jednání PK MPSV dne 31. 8. 2017 byl žalobce vyšetřen přísedícím neurologem MUDr. X. Podle posudkového závěru PK MPSV žalobce nebyl k datu vydání tohoto posudku osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžadoval sice každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby, nebyl však schopen zvládat pouze dvě základní životní potřeby, a to konkrétně péči o zdraví a osobní aktivity. Ostatní hodnocené základní životní potřeby žalobce může přiměřeně zvládat. V posudkovém hodnocení PK MPSV uvedla, že posudkový závěr MSSZ Brno-město vycházel podle jejího názoru ze správného užití posudkových kritérií. Nálezy doložené k odvolání a v průběhu

odvolacího řízení jsou duplicitní s nálezy, které má PK MPSV doloženy ve spisu MSSZ Brno-město a nepřinášejí jiné posudkově významné skutečnosti, které by PK MPSV nebyly známy.

5. Vyšetření přísedícím neurologem při jednání PK MPSV dne 31. 8. 2017 je ve shodě s doloženou dokumentací. Při posouzení v roce 2014 lze připustit, že žalobce potřeboval mimořádnou péči i při oblékání a obouvání, tělesné hygieně a vzhledem k věku posuzovaného a při osvojování pomocných a náhradních mechanismů při sebeobsluze. Uznání mimořádné pomoci při orientaci a výkonu fyziologické potřeby PK MPSV považuje za nadhodnocené. Žalobce je bez mentálního postižení a je dokumentována pravostranná hemiparéza. K námitkám žalobce uvedeným v odvolání PK MPSV obecně uvedla, že funkční schopnosti se hodnotí s využitím zachovalých potenciálů a kompetencí osoby a s využitím běžně dostupných pomůcek (tzv. facilitátorů).
6. Na základě námitek žalobce proti posudku PK MPSV ze dne 11. 9. 2017 žalovaný vyžádal od PK MPSV doplňující posudek, který byl vypracován dne 25. 10. 2017. PK MPSV zde vyhodnotila nově doložený neurologický nález, který hodnotila jako nezměněný. Pravá horní končetina je hodnocena jako lehce hypotrofická, svalová síla v oblasti ramene vydatná a omezená hybnost v předloktí a ruky, úchopová schopnost zachována. Žalobce užívá pravou horní končetinu jako pomocnou. To však neznamená, že není zachována hybnost končetiny. Časté afekty neznamenají, že je těžká porucha nebo ztráta schopnosti se orientovat v přirozeném sociálním prostředí a orientovat se v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat. Mezi afekty je posuzovaný schopen vykonávat základní životní potřeby přiměřeně věku. Poruchy chování jsou vázány zejm. na domácí prostředí, během hospitalizací nebylo chování bez zásadnějších potíží, chyběly agresivní i opoziční projevy. Ohledně předloženého pedagogicko-psychologického vyšetření ze dne 22. 8. 2017 PK MPSV uvedla, že jsou pro ni relevantní klinická vyšetření.
7. Podle názoru PK MPSV je zdravotní postižení žalobce stacionární a s věkem se stupeň závislosti nezhoršil. Posouzení v minulosti bylo nadhodnoceno, a nebyla prokázána těžká porucha funkce nebo ztráta funkce pohybového a nosného aparátu, duševních, mentálních nebo smyslových funkčních schopností vykonávat základní životní potřeby mimo uznaných. Vyjádření školy je zaměřeno na školní dovednosti, nikoliv na schopnost vykonávat základní životní potřeby. Mimořádná pomoc ve vzdělávání je uznaná v mimořádné péči při osobních aktivitách.
8. K tomu žalobce opět podal námitky ze dne 31. 10. 2017, a proto žalovaný přikročil k vyžádání druhého doplnění posudku ze dne 3. 1. 2018, kde se PK MPSV vyjádřila k jednotlivým námitkám žalobce směřujících zejm. k posudkovému hodnocení speciálního pedagogického vyšetření (které bylo chápáno jako pouze informativní), zprávy třídní učitelky a psychologickému vyšetření provedenému během hospitalizace v červnu 2016. Stavby afektů jsou přechodné stavy a nemají trvalý dopad na funkční schopnosti mimo uznaných základních životních potřeb. K úchopové schopnosti pravé ruky PK MPSV dodala, že porucha funkce orgánu nebo systému nemusí vždy vést k omezení funkčních schopností nutných pro zvládání základních

životních potřeb. Provedené neurologické vyšetření při jednání komise dne 31. 8. 2017 považovala PK MPSV za objektivní.

9. Na základě uvedených podkladů žalovaný přikročil k posouzení odvolacích námitek žalobce. Žalovaný předně odkázal na provedené vyšetření žalobce při jednání PK MPSV dne 31. 8. 2017. Nezletilý je dle PK MPSV orientovaný místem, časem, osobou a je intelektově přiměřených duševních schopností, není u něj dokumentována závažná porucha smyslových funkcí, která by bránila poznávání a rozeznávání zrakem a sluchem. Jeho smyslové a duševní schopnosti jsou dostatečné k chápání toho kdo je a kde se nachází, má i přiměřené duševní kompetence přiměřené věku ke zvládání základních životních potřeb v přirozeném sociálním prostředí. U nezletilého nebyla prokázána oboustranná praktická nebo úplná hluchota, praktická nebo úplná slepota, hluchoslepota. Nebyla prokázána střední, těžká nebo hluboká mentální retardace, dále středně těžká a těžká demence (MMSE méně než 15 bodů) nebo těžké psychické postižení s prokazatelnými dlouhodobými těžkými poruchami orientace.
10. Žalovaný odkázal na posudkového hodnocení afektivních stavů. Podle PK MPSV porucha ADHD nemá dopad na péči o vlastní osobu a soběstačnost, orientaci v běžném životě a prostředí. Intelekt je orientačně v normě. Psychický stav a duševní schopnosti měla PK MPSV doloženy četnými aktuálními psychiatrickými nálezy, o nichž nejsou důvodné pochybnosti a nejsou mezi nimi rozpory. Dle doložených klinických nálezů není nikde prokázáno mentální postižení. Schopnost dlouhodobé a krátkodobé paměti odpovídající nižšímu průměru nemá funkční dopad na kognitivní schopnosti vykonávat základní životní potřeby. Je dostačující pro výkon jednoduchých stereotypně se opakujících základních životních potřeb.
11. K jednotlivým základním životním potřebám, které byly ze strany žalobce namítány (tzn. mobilita, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby), žalovaný sdělil následující. Společné všem uvedeným základním životním potřebám je to, že PK MPSV neshledala ve zdravotním stavu žalobce PK MPSV neshledala v objektivizovaném zdravotním stavu nezletilého medicínský podklad pro jejich uznání za nezvládané.
12. Ke stravování žalovaný uvedl, že u nezletilého nebyly dle PK MPSV prokázány anatomické nebo funkční ztráty obou horních končetin nebo anatomické ztráty podstatných částí obou horních končetin s nemožností využít protézu k uchopení věcí, praktická a úplná nevidomost obou očí ani těžké duševní poruchy, spojené se sociální dezintegrací, kdy jsou narušeny stravovací stereotypy. Dle PK MPSV je levá horní končetina nezletilého plně funkční, s facilitátory je schopný tuto životní potřebu vykonat. Levou rukou je schopný si rozdělit stravu na menší kousky a najíst se lžící.
13. K potřebě oblékání a obouvání žalovaný uvedl, že PK MPSV s ohledem na absenci těžké poruchy funkce horních a dolních končetin, zraku a duševních schopností, neshledala medicínský důvod pro nezvládnutí výběru vhodného oblečení, oblékání a svlékání, obouvání a zouvání zdravotně vyhovujícího oblečení či obutí ev. s využitím pomůcek. U nezletilého není dle PK MPSV dokumentována porucha stojné funkce dolních končetin. Rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností je na základě posouzení PK MPSV dostatečný k pravidelnému

zvládání této základní životní potřeby. Dle PK MPSV je levá horní končetina nezletilého plně funkční, s facilitátory je posuzovaný schopný tuto základní životní potřebu vykonat.

14. Ohledně potřeby tělesné hygieny žalovaný uvedl, že nezletilý je schopen se umýt u umyvadla, manipulovat s baterií, připravit si lázeň. Je dle PK MPSV schopen se učesat nebo pečovat o ústní hygienu za pomoci různých pomůcek např. přidržovacích madel v koupelně, sedáku u umyvadla nebo ve vaně apod. Dle PK MPSV je levá horní končetina nezletilého plně funkční, s facilitátory je schopný se celý umýt. Celá záda si dle PK MPSV neumyje ani dítě bez zdravotního postižení. Stříhání nehtů není posudkově rozhodné, nejedná se o každodenní úkon.
15. K potřebě výkonu fyziologické potřeby žalovaný uvedl, že k neschopnosti zvládat výkon fyziologické potřeby může dojít např. při míšní lézi, nutnosti vybavování stolice nebo cévkování druhou osobou. U nezletilého nebyla dle PK MPSV prokázána anatomická nebo funkční ztráta úchopové schopnosti obou rukou, anatomická či funkční ztráta jedné nebo obou dolních končetin ani duševní onemocnění spojené se sociální desintegrací. Nezletilý je kontinentní.
16. Z hlediska zákona o sociálních službách je podpurným prostředkem při posuzování stupně závislosti posudkovými lékaři. Bylo prováděno formou pozorování a rozhovoru. Sociální pracovník při svém hodnocení vycházel z informací, které získal v aktuálním čase, tedy v časovém úseku samotného provádění sociálního šetření. Ministerstvo dále konstatuje, že PK MPSV vychází jak ze zdravotní dokumentace, tak z výsledku sociálního šetření, které ale není lékařským vyšetřením, nýbrž pouze sběrem anamnestických údajů a popisem situace zjištěné v domácnosti posuzované osoby. Sociální šetření Úřadu práce bylo řádně zahrnuto mezi podklady PK MPSV, ze kterých byl zdravotní stav nezletilého posuzován. PK MPSV řádně sociální šetření prostudovala a zhodnotila spolu se zdravotní dokumentací nezletilého. Současně PK MPSV objektivizovala zdravotní stav nezletilého na jednání PK MPSV dne 31. 8. 2017. Žalovaný vyložil, že sociální šetření zpracované sociálními pracovníky z hlediska sociálního, nemá větší váhu při posouzení než objektivizace zdravotního stavu nezletilého lékaři PK MPSV na základě doložené zdravotní dokumentace a vlastního vyšetření nezletilého lékaři PK MPSV.
17. PK MPSV porovnála při hodnocení mimořádné péče nezletilého rozsah, intenzitu a náročnost péče, kterou je třeba věnovat nezletilému se zdravotním postižením, s péčí, kterou je třeba věnovat zdravé, fyzické osobě téhož věku. Bylo hodnoceno, zda je nezletilý schopen rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby a to s ohledem na skutečnost, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a rovněž k adaptaci na zdravotní postižení.
18. Posudkový závěr vycházel dle PK MPSV ze zjištění zdravotního stavu a jeho funkčních důsledků, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Mezi doloženými lékařskými nálezy nejsou rozpory, které by se dotýkaly skutečností významných pro posudkový závěr. Zdravotní stav a jeho funkční důsledky byly pro účely posudkového závěru zjištěny v rozsahu, který je dostatečný pro použití posudkových kritérií stanovených v právních předpisech, protože byly objektivizovány všechny

skutečnosti, týkající se zdravotního stavu nebo jeho funkčních důsledků, významné pro posudkový závěr. Posudkový závěr MSSZ vycházel dle PK MPSV ze správného použití posudkových kritérií. Vyšetření přísedícím neurologem při jednání PK MPSV dne 31. 8. 2017 je ve shodě s doloženou zdravotní dokumentací.

19. K namítanému nezhodnocení některých lékařských zpráv žalovaný uvedl, že všechny výše namítané lékařské zprávy měla PK MPSV na svém jednání dne 31. 8. 2017 i na jednáních dne 25.10.2017 a dne 3. 1.2018 k dispozici a řádně tyto zprávy prostudovala a zhodnotila spolu s ostatní zdravotní dokumentací a rovněž posoudila zdravotní stav nezletilého na základě provedeného objektivního vyšetření nezletilého při jednání PK MPSV dne 31. 8. 2017. Namítaná zdravotní dokumentace byla PK MPSV řádně prostudována a zhodnocena.
20. K tvrzenému posudkovému nadhodnocení žalovaný s odkazem na PK MPSV uvedl, že při posouzení v r. 2014 lze dle PK MPSV připustit mimořádnou péči i při oblékání a obouvání, tělesné hygieně, vzhledem k věku nezletilého a při osvojování si pomocných a náhradních mechanismů při sebeobsluze. Uznání mimořádné pomoci při orientaci a výkonu fyziologické potřeby PK MPSV považuje za nadhodnocené. Zdravotní postižení fyzických, mentálních a duševních schopností je dlouhodobě stacionární. Nezletilý je dle PK MPSV bez mentálního postižení, je u něj dokumentována pravostranná hemiparéza. PK MPSV konstatovala, že nejsou uvedeny problémy a potřeba pomoci při základních životních potřebách mimo těch uznaných za nezvládané. Doplnující informace ze dne 31. 8.2017 se týkají stavu po operaci pravé dolní končetiny v r. 2015, kdy se jedná o přechodné pooperační období, které nemá charakter dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Zdravotní stav nezletilého byl PK MPSV funkčně zhodnocen. Zdravotní postižení nezletilého je dle PK MPSV stacionární a s věkem se stupeň závislosti nezhoršil. Posouzení v minulosti bylo dle PK MPSV nadhodnoceno, vzhledem k tomu, že nebyla prokázána těžká porucha funkce nebo ztráta funkce pohybového a nosného aparátu, duševních, mentálních nebo smyslových funkčních schopností vykonávat základní životní potřeby, mimo uznaných. Mimořádná pomoc ve vzdělávání je uznaná v mimořádné péči při osobních aktivitách.
21. Ohledně namítaných absentujících náležitostí posudku MSSZ Brno-město žalovaný uvedl, že PK MPSV byl zdravotní stav nezletilého řádně posouzen a vycházel ze zdravotního stavu nezletilého doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, rovněž z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, a také z výsledků funkčních vyšetření. Rovněž byl zpracován na základě výsledku vlastního vyšetření nezletilého posuzujícího lékaře PK MPSV. Přestože nebyl nezletilý přítomen jednání MSSZ a nebyl lékaři MSSZ na tomto jednání posouzen za jeho přítomnosti, osobní účast posuzované osoby při jednání MSSZ, OSSZ či PK MPSV není nutnou podmínkou.
22. Stran přesvědčivosti posudku PK MPSV posudky PK MPSV jsou přesvědčivé, objektivní a dostatečně zpracované. PK MPSV vycházela ze zdravotní dokumentace nezletilého, z doložených lékařských zpráv v průběhu správního řízení i z objektivního vyšetření nezletilého při jednání PK MPSV dne 31. 8. 2017. Současně řádně prostudovala sociální šetření provedené Úřadem práce dne 6. 9. 2016.

Předmětný posudek i jeho doplňující posudky jsou srozumitelné, neobsahují žádný vnitřní rozpor a zohledňují veškeré podstatné okolnosti případu. V doplňujícím posudku se navíc PK MPSV vyjádřila i k aktuálním lékařským zprávám o zdravotním stavu nezletilého a při jednání PK MPSV dne 31. 8. 2017 byl nezletilý PK MPSV řádně vyšetřen. Osobní vyšetření nezletilého tak z hlediska přesvědčivosti posudku v dané věci potvrdilo skutečnosti uváděné MSSZ, jak uvedla PK MPSV ve svém posudku. Stav nezletilého na jednání dne 31. 8. 2017 posuzoval přísedící lékař z oboru neurologie, MUDr. X, který nezletilého vyšetřil. Vyšetření nezletilého přísedícím neurologem při jednání PK MPSV dne 31. 8. 2017 je dle PK MPSV ve shodě s doloženou zdravotní dokumentací.

23. K tvrzené nepřezkoumatelnosti závěru o nepřezkoumatelnosti závěru PK MPSV o posudkovém nadhodnocení v minulých letech žalovaný uvedl, že dle PK MPSV zdravotní postižení nezletilého je stacionární a s věkem se stupeň závislosti nezhoršil. Posouzení v minulosti bylo dle PK MPSV nadhodnoceno, vzhledem k tomu, že nebyla prokázána těžká porucha funkce nebo ztráta funkce pohybového a nosného aparátu, duševních, mentálních nebo smyslových funkčních schopností vykonávat základní životní potřeby, mimo uznaných. Vyjádření školy je zaměřené na školní dovednosti, nikoliv na schopnost vykonávat základní životní potřeby. Mimořádná pomoc ve vzdělávání je uznaná v mimořádné péči při osobních aktivitách.
24. K podkladům zdůrazňovaným žalobcem (vyšetření speciální pedagogickou poradnou, zpráva třídního učitele) žalovaný uvedl, že závěr vyplývající ze speciálního pedagogického vyšetření PK MPSV nezpochybňuje, je pouze informativní. Za účelem analýzy psychického stavu a duševních schopností byl nezletilý opakovaně vyšetřen na psychiatrickém oddělení a za hospitalizace v Dětské psychiatrické nemocnici v r. 2016, kde nebyla prokázána těžká porucha duševních, mentálních schopností nebo ztráta duševních kompetencí. Nejedná se o osobu dezintegrovanou. Zpráva třídního učitele byla brána za relevantní podklad z hlediska § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách a byla řádně prostudována a zhodnocena spolu s ostatními podklady. Zprávu třídní učitelky PK MPSV nezpochybňuje, tato zpráva však neprokazuje těžkou poruchu funkce nebo ztrátu duševních kompetencí, fyzických schopností nezletilého.
25. Přítomnost afektů nezpochybňuje a jsou součástí základní diagnózy-poruchy pozornosti a chování v kombinaci s poruchou opozičního vzoru a rostoucí projevy agresivity. Tato skutečnost byla PK MPSV zhodnocena.
26. Žalovaný shrnul, že k námitkám uvedeným v odvolání se PK MPSV dostatečně vyjádřila v posudkovém zhodnocení ze dne 31. 8. 2017 a doplňujícím posouzením ze dne 25. 10. 2017 a ze dne 3. 1. 2018, a proto vzhledem k posouzení zdravotního stavu nezletilého PK MPSV nelze námitky uvedené v odvolání a k němu doložené skutečnosti zohlednit. Všechny doložené skutečnosti k odvolání a v průběhu správního řízení byly PK MPSV řádně prostudovány a zhodnoceny spolu s další zdravotní dokumentací týkající se zdravotního stavu nezletilého.
27. Vzhledem k tomu, že nezletilému příspěvek na péči nenáleží, nesplňuje zákonem stanovené podmínky pro zvýšení příspěvku na péči dle výše uvedeného ustanovení.

Na základě této skutečnosti tak není nezletilému nenáleží zvýšení příspěvku na péči dle ustanovení § 12 zákona o sociálních službách. Podle ustanovení § 14 odst. 5 zákona o sociálních službách, změnil-li se skutečnosti rozhodné pro nárok na příspěvek na péči tak, že příspěvek nenáleží, příspěvek se odejme od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byl příspěvek vyplacen. Prvostupňový orgán při svém rozhodování postupoval v souladu s výše uvedeným ustanovením.

III. Žaloba

28. V obsáhlé žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobce shrnul nejprve stav řízení a svůj zdravotní stav včetně funkčních schopností. Poukázal na stav po prodělané dětské mozkové obrně (DMO). Vinou nedostatku kyslíku mu chybí část mozkové tkáně, z čehož plyne prenatální encefalopatie a z toho plynoucí pravostranná centrální hemiparéza s akcentací akrálně do těžkého stupně. Žalobce trpí onemocněním pes equinovarus a zkrácení Achillovy šlachy. Dále trpí poruchou chování (ADHD). Nemůže dělat žádný sport ani být sám doma, navíc potřebuje dohled a pomoc nejen při školní práci a domácí přípravě, ale i při základní obsluze. Poukázal rovněž na prodělané operace související s jeho postižením pohybového aparátu, zejm. za účelem prodloužení Achillových šlach.
29. Stran základních životních potřeb nezvládá kromě uznaných potřeb péče o zdraví a osobních aktivit také základní životní potřebu mobility, orientace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena a výkon fyziologické potřeby.
30. Žalobcova pravá polovina těla je paralyzovaná do té míry, že pravidelně dochází k pádům při chůzi, což je doprovázeno dalšími úrazy a tvorbou modřin, které se často zaněčují. Jeho končetiny jsou ochablé a zatuhlé. Aby je mohl alespoň v omezeném rozsahu používat, je potřeba pravidelné rozcvičování, zejména po spánku a odpočinku. Žalobce poukázal na zjištění při sociálním šetření realizovaném dne 6. 9. 2016.
31. Konkrétně žalobce uplatnil proti napadenému rozhodnutí následující žalobní body. Posudková komise nesprávně posoudila stupeň závislosti žalobce a učinila svým vyšetřením nesprávné posouzení zdravotního stavu žalobce z pohledu neurologického. Žalobce totiž je osobou závislou na pomoci jiné osoby, a není mimo jiné vinou svého neurologického onemocnění, schopen zvládat některé činnosti. Pramení to z toho, že jeho neurologické onemocnění ho invalidizuje a zejména z toho, že úchopová schopnost jeho pravé ruky není zachována. Žalobce je přesvědčen, že jeho stupeň závislosti odpovídá minimálně III. stupni závislosti. Konkrétně k tomu žalobce nesouhlasil s posouzením schopnosti zavázat si tkaničky u bot a stříhání nehtů.
32. Posudkový závěr PK MPSV je nepřesvědčivý, neboť jeho obsahem je závěr o zdravotním stavu žalobce, který je diametrálně odlišný od předchozích posouzení zdravotního stavu pro účely příspěvku na péči a není dostatečně odůvodněn. Dosud byl vždy shledán osobou závislou za pomoci jiné fyzické osoby. Posuzován byl čtyřikrát, přičemž stupeň závislosti se mu historicky zvýšil ze II. na III. stupeň závislosti, ačkoliv diagnóza se nezměnila. Odůvodnění komise stojí na tom, že

- předešlá posouzení byla nadhodnocená. Žalobce tomu odmítá věřit, protože výše navrhuje znalecký posudek za účelem přezkoumání stávajícího stupně závislosti.
33. Žalobce ani jeho zástupci nebyli na jednání seznámeni s výsledky vyšetření ani s výsledky posouzení zdravotního stavu. Posudek PK MPSV ze dne 31. 8. 2017 se opírá o vyšetření při jednání, cituje jeho závěry, avšak nikde (ani v protokolu z jednání) není zachyceno, jaké vyšetření bylo provedeno.
 34. Stran doplňujícího posouzení, které zpracovala komise ve složení předsedkyně, tajemnice a neuroložky MUDr. X. MUDr. X žalobce neviděla, takže nemohla tedy přezkoumat závěry MUDr. X a mohla mu je pouze věřit. Je to samozřejmě legitimní postup, neboť závisí na uvážení lékaře, nicméně postup odvážný vzhledem k tomu, že zdravotnická dokumentace hovoří o výrazné invalidizaci žalobce a hemiparéze do těžkého stupně. MUDr. X oproti tomu hovoří o lehké dystrofii svalstva a lehké spasticitě a o zachování úchopové schopnosti ruky. MUDr. X oproti tomu hovoří o lehké dystrofii svalstva a lehké spasticitě a o zachování úchopové schopnosti ruky.
 35. Žalobce nechápe, proč výbuchy hněvu podle posudkové komise nemají dopad na zvládání dovedností ZŽP „Orientace“ podle přílohy č. 1 vyhlášky 505/2006 Sb., např. podle bodů 4. (orientovat se v přirozeném sociálním prostředí) a 5. (orientovat se v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat). Tento závěr posudkové komise pojala ve druhém doplňujícím posudku, nicméně blíže nevysvětlila, proč časté afekty a výbuchy hněvu tuto dovednost nenarušují. S tím žalobce nesouhlasí.
 36. Posudková komise si nesprávně právně posoudila, jaké podklady jsou pro ni relevantní při posuzování stupně závislosti. Obecně je třeba říci, že relevantní je úplně všechno, neboť cílem je zjistit potřeby posuzovaného. K tomu poslouží všechny podklady (záznam ze sociálního šetření, zpráva z pedagogicko-psychologické poradny či zpráva třídní učitelky).
 37. Posudková komise nijak aktivně nezjišťovala informace ohledně schopnosti žalobce zvládat základní životní potřeby od jeho matky. V situaci, kdy musela mít na zřeteli, že je zde zásadní rozpor mezi tím, co tvrdí žalobce prostřednictvím svých zástupců na straně jedné a komisí zjištěným skutkovým stavem na straně druhé, porušila posudková komise § 3 správního řádu, když nezjišťovala přiměřenými prostředky (např. výslechem matky), co o skutkovém stavu zjišťovat mohla, ačkoliv tu byly důvodné pochybnosti o tom, jaké potřeby žalobce zvládá uspokojit a jaké nikoliv.
 38. Žalobce dále zpochybnil složení PK MPSV, neboť v ní nezasedl dětský psychiatr (odbornost dětská a dorostová psychiatrie), ačkoliv tomu tak mělo být. Když odvolací orgán prostudoval spis, měl rozpoznat, že se prvostupňové rozhodnutí opírá o nepřezkoumatelný posudek MSSZ Brno-město, měl prvostupňové rozhodnutí zrušit a vrátit ho zpět orgánu prvního stupně k dalšímu řízení. Ten by následně měl za úkol vyžádat doplňující posouzení od posudkové služby MSSZ Brno.
 39. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby krajský soud zrušil napadené i prvostupňové rozhodnutí a vrátil věc k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

40. Ve svém vyjádření k žalobě žalovaný obsáhle shrnul průběh správního řízení i jeho výsledky a odkázal na argumentaci uvedenou v napadeném rozhodnutí a posudcích PK MPSV, které byly jeho podkladem.
41. K vyjádření žalovaného podal žalobce repliku ze dne 6. 8. 2018, v níž uvedl, že trvá na svém názoru, že zavazování tkaniček je posudkově rozhodné pro zvládání potřeby podle přílohy č. 1 písm. e) bod 3. a 4. (zavazování tkaniček) a písm. f) bod 3. (stříhání nehtů) vyhlášky č. 505/2006 Sb. Dále poukázal na hodnocení možnosti použití facilitátorů při zapínání zipu u kalhot, knoflíků u kalhot či košile nebo například při očištění při výkonu fyziologické potřeby. Žalobce má za to, že takové facilitátory neexistují.
42. Pokud žalovaný tvrdí, že u nezvládaných úkonů základních životních potřeb se musí jednat o každodenní úkony, tedy že se nejedná o služby poskytované s nižší frekvencí (1x až 2x týdně), tak s tím žalobce nesouhlasí, neboť příloha č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. zná řadu úkonů, které není třeba provádět každý den.
43. Co se týká vlivu afektů na orientaci v přirozeném prostředí, žalobce zdůraznil, že potřeby pro účely stanovení stupně závislosti se hodnotí v přirozeném sociálním prostředí. Domácí prostředí je rovněž tzv. přirozeným sociálním prostředím. Těžko tvrdit, že by se v domácím prostředí nerealizovaly sociální vazby, ať už se jedná o vazby ke členům rodiny či návštěvám. Navíc, naprostá většina úkonů základních životních potřeb se realizuje v domácím prostředí (hygiena, oblékání, stravování atd.).
44. Podle lékařské dokumentace (zejm. zpráva MUDr. X ze dne 4. 6. 2013) dle žaloby vyplývá, že se afekty projevují i v prostředí vnějším. Nadto žalobce přikládá nový důkaz, a sice zprávu o prospěchu a chování žalobce sepsanou třídní učitelkou žalobce, Mgr. J. X dne 28. 6. 2018.
45. Je tedy irelevantní, že po jednání posudkové komise žalobce nepožádal o seznámení s výsledkem posouzení a ihned namístej proti němu nevzněl skutkové či právní námitky. Ostatně, námitka, že na konkrétní podobu afektů vzteku měla být matka žalobce podrobněji dotázána, zazněla už během odvolacího řízení v podání ze dne 31. 10. 2017, což je nutno interpretovat jako důkazní návrh.
46. Žalovaný namítá, že již při jednání posudkové komise mohl žalobce uplatnit námitku nepřítomnosti dětského psychiatra. Na to je třeba reagovat tak, že odpovědnost za zjištění skutkového stavu však leží na bedrech žalovaného (správního orgánu). Tím více na něm leží odpovědnost za správné sestavení posudkové komise.
47. Žalobce shrnul, že žalovaný přehlédl minimálně dvě nezvládnuté základní životní potřeby (oblékání a hygiena). Ostatní nezvládnuté potřeby nechť jsou objasněny dalšími dříve navrženými důkazy. S ohledem na výše uvedené žalobce uzavřel, že nadále na žalobním návrhu trvá.

48. K **replíce** žalobce podal žalovaný dodatečné stručné vyjádření ze dne 25. 9. 2018, v němž uvedl, že setrvává na závěrech posudků PK MPSV vypracovaných ve správním řízení. K argumentům žalobce stručně uvedl, že posudky PK MPSV vycházely z doložených lékařských nálezů, jakož i z vyšetření žalobce při jednání komise neurologem MUDr. X. Z těchto posudků vycházejí také odpovědi na jednotlivé konkrétní námitky týkající se základních životních potřeb žalobce (zejm. zavazování tkaniček u bot, používání facilitátorů, stříhání nehtů a vliv prokázaných afektů žalobce). Podle žalovaného není vypracování navrhovaného posudku soudním znalcem z oboru zdravotnictví, specializace neurologie nezbytně nutný. Žalovaný zopakoval, že trvá na zamítnutí žaloby.

V. Řízení před krajským soudem

49. Krajský soud v řízení vyžádal správní spis žalovaného i prvostupňového orgánu, z nichž zjistil následující skutečnosti relevantní pro posouzení věci.
50. Správní řízení o opětovném posouzení nároku na příspěvek na péči bylo ex offio zahájeno se žalobcem v z důvodu ukončení platnosti posudku k 30. 6. 2016, který žalobci přiznával III. stupeň závislosti na péči jiné fyzické osoby. V tomto řízení byl prvostupňovým orgánem vyžádáno sociální šetření, které bylo provedeno dne 6. 9. 2016. Dále byl vyžádán posudek o zdravotním stavu – posouzení stupně závislosti ze dne 26. 1. 2017 (MSSZ Brno – město, MUDr. X). Podle tohoto posudku žalobce nezvládal pouze dvě nezvládané životní potřeby, a to péči o zdraví a osobní aktivity. Na základě tohoto posudku bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí o odnětí příspěvku na péči a zvýšení příspěvku na péči ode dne 1. 3. 2017 ze dne 14. 2. 2017.
51. V odvolacím řízení byl vypracován posudek PK MPSV, pracoviště v Brně ze dne 31. 8. 2017. PK MPSV byla složena ze předsedkyně komise a odborného neurologa MUDr. X. Žalobce byl při jednání přítomen a byl také vyšetřen v komisi. Při něm byla zjištěna hypotrofie svalů na pravé ruce, ale úchopová schopnost zachována, svalový tonus lehce spastický. Co se týká zkratku pravé nohy, bylo zjištěno lehké napadání a lehce paretická chůze. PK MPSV provedla také hodnocení sociálního šetření ze dne 6. 9. 2016 se závěrem, že udávaná pomoc je nad rámec postižení vyplývajících z dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. PK MPSV dospěla v prvotním posudku k potvrzení závěrů posudku MSSZ Brno-město ze dne 26. 1. 2017 s tím, že žalobce nezvládá dvě základní životní potřeby - péče o zdraví, osobní aktivity.
52. Vzhledem k námitkám žalobce proti prvotnímu posudku byl vypracován doplňující posudek PK MPSV, pracoviště v Brně ze dne 25. 10. 2017. PK MPSV zasedala ve složení předsedy komise, odborného neurologa a psychiatra. Bylo jednáno v nepřítomnosti žalobce, přičemž bylo provedeno hodnocení dodatečně předložených lékařských nálezů (20. 10. 2017), zprávy třídní učitelky ze dne 6. 10. 2017 a také doporučení Pedagogicko-psychologické poradny ze dne 22. 8. 2017. PK MPSV ve svých závěrech opět potvrdila svůj prvotní posudek ze dne 31. 8. 2017.
53. Na základě námitek žalobce byl vypracován posudek PK MPSV, pracoviště v Brně ze dne 3. 1. 2018 (tzn. druhý doplňující posudek). Při jednání byla členem komise

odborná neuroložka MUDr. X a bylo jednáno bez účasti žalobce. PK MPSV dospěla k závěru, že namítané speciální pedagogické vyšetření je pouze informativní, přičemž u žalobce nebyla prokázána těžká porucha duševních či mentálních schopností. Zprávu třídní učitelky PK MPSV nezpochybnila, ale neprokazuje těžkou poruchu. Žalobce je schopen užívat facilitátory. Stran hodnocení vyšetření neurologem MUDr. X při jednání dne 31. 8. 2017 PK MPSV konstatovala, že bylo standardní a je možné z něho vycházet.

54. Krajský soud nařídil ve věci **ústní jednání**, které se uskutečnilo dne 23. 9. 2019 v omluvené nepřítomnosti zástupce žalovaného a za přítomnosti zástupkyně žalobce a jeho matky (zákonné zástupkyně a pečující osoby). Soud vyslechl přednes žaloby a shrnul obsah soudního a správního spisu. K obsahu správního spisu zástupkyně žalobce uvedla, že posouzení závislosti žalobce nebylo provedeno náležitě, neboť nebylo přihlíženo ke zprávám z pedagogicko-psychologické poradny a ze základní školy. Afekty se u žalobce objevují nejen v domácím prostředí, ale i ve škole a nejde o přechodný stav. Znovu poukázala na lékařskou zprávu MUDr. X ze dne 4. 6. 2013. Ohledně intelektuálních schopností odkázala zástupkyně žalobce na zprávu doc. X. Poukázala také na to, že až do roku 2016 byl žalobce kontinuálně uznáván ve II. až III. stupni závislosti, a najednou v roce 2017 byl posouzen jako osoba, která nepotřebuje vůbec pomoc při svých základních životních potřebách. Úsudek PK MPSV o nadhodnocení zdravotního stavu v minulých letech není dostatečně zdůvodněn.
55. K jednotlivým důkazním návrhům se krajský soud při prvním jednání vyjádřil tak, že důkaz lékařskou zprávou MUDr. X ze dne 4. 6. 2013 provádět nebude, neboť byla podkladem posudku PK MPSV ze dne 31. 8. 2017. Ohledně lékařské zprávy MUDr. X (centrum pro spasticitu), krajský soud provedl důkaz touto zprávou, z níž podle žalobce plyne potřeba procvičování pravostranných končetin, které jsou postiženy spasmem. Žalobce ovšem toto procvičování sám nezvládne. Navrhované důkazy výsledkem matky a prababičky žalobce krajský soud neprovedl, protože je nepovažoval za potřebné ani nezbytné k objasnění stavu věci. Nicméně zákonná zástupkyně žalobce (osoba poskytující pomoc) se k věci vyjádřila tak, že se synem je to složité, má neustále afektové stavy zuřivosti, musí ho vodit do školy. Matka je vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání, nyní má částečný úvazek.
56. K navrhovanému posudku z oboru zdravotnictví, specializace neurologie zástupkyně žalobce uvedla, že ho považuje za nezbytný ke zjištění pravého stavu věci ohledně schopnosti pravé horní končetiny. Krajský soud na vypracování tohoto posudku nepřistoupil, neboť považoval samotné provedené neurologické vyšetření za dostatečně prověřené doplňujícími posudky PK MPSV v odvolacím řízení. Proto návrh na vypracování tohoto důkazu zamítl.
57. Krajský soud však vyhověl návrhu na vypracování znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, specializace posudkové lékařství, neboť považoval zjištěný skutkový stav věci z hlediska odůvodnění posudkového nadhodnocení zdravotního stavu žalobce v minulých letech za nedostatečně přesvědčivé. Jednání proto odročil na neurčito za účelem ustanovení znalce z oboru zdravotnictví, specializace posudkové

lékařství, a to konkrétně MUDr. X, který nebyl členem PK MPSV ani u jednoho z posudků vypracovaných v této věci.

58. Znalecký posudek MUDr. X ze dne 16. 1. 2020 byl soudu doručen dne 21. 1. 2020. Znalec provedl vyšetření žalobce v jeho přirozeném prostředí a dále se na základě doložené lékařské dokumentace zabýval jednotlivými zdravotními postiženími žalobce samostatně a ve vzájemné souvislosti, a to včetně vývoje zdravotního stavu po vydání napadeného rozhodnutí žalovaného – epileptické záchvaty na podzim 2019 (viz část popis zdravotního stavu a posudkové hodnocení). V posudkovém hodnocení (§. 11 a násl.) znalec uvádí, že na horní končetině je oblast ruky a zápěstí nefunkční, přičemž v ostatních částech je ochrnutí středně těžké. Toto postižení veden k nezvládnutí základní životní potřeby osobní aktivity a stravování (jednou rukou není schopen porcovat stravu na menší kousky a není schopen otevřít PET láhev apod.). Postižení dolní končetiny nevede k nezvládnutí mobility a dalších sledovaných aktivit. Pravidelné rehabilitace sám nezvládne, což vede k nezvládnutí péče o zdraví. Prokázaná epilepsie vynucuje omezení některých denních aktivit, což vede k nezvládnutí osobních aktivit jako základní životní potřeby. Syndrom ADHD vede k nezvládnutí osobních aktivit, ale nikoliv k poruchám orientace a komunikace. Přítomnost afektů však nenaplnuje kritéria dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Oproti posudkovému hodnocení PK MPSV se znalec rozchází stran základní životní potřeby stravování. Naproti tomu i znalec konstatuje, že závislost III. stupně mohla mít své opodstatnění v mladším věku žalobce, ale k datu 1. 7. 2016 a dále již došlo u posuzovaného s postupujícím věkem k dostatečnému rozvoji rozumových schopností dovolujících adaptaci na stav, využívání kompenzačních pomůcek a alternativních způsobů výkonů mnohých aktivit.
59. Krajský soud nařídil **pokračování v jednání** na den 25. 2. 2020, které proběhlo za účasti zástupkyně žalobce a matky žalobce (zákonné zástupkyně a pečující osoby). Soud shrnul stručně průběh prvního jednání ve věci a dále provedl důkaz znaleckým posudkem za podmínek přiměřeného použití ustanovení § 127 odst. 1 in fine o.s.ř., a to tak, že přečetl jeho vybrané části (zejm. vyšetření znalcem 14. 1. 2020, diagnostický souhrn, posudkové vyjádření a závěry znalce – odpovědi na soudem položené otázky a znaleckou doložku). Soud konstatoval též přílohy znaleckého posudku (zejm. fotografii pravé horní končetiny žalobce). Ze znaleckého posudku jednoznačně plyne, že pravá horní končetina je užívána jen jako pomocná a omezuje žalobce vzhledem k některým manuálním aktivitám. Ohledně vlivu ADHD znalec dospěl k závěru, že toto onemocnění neovlivňuje schopnost orientace žalobce. Z posudkového závěru znalce vyplývá, že k datu 1. 7. 2016 došlo ke snížení stupně závislosti na I. stupeň závislosti, přičemž tento stav potrvá až do 18 let posuzovaného. Nezvládanými základními životními potřebami jsou stravování, péče o zdraví a osobní aktivity. Znalec však neuznal jako nezvládané namítané základní životní potřeby mobility, oblékání a obouvání, orientace a tělesné hygieny.
60. Krajský soud dal zástupkyni žalobce příležitost k vyjádření k výsledku dokazování tímto znaleckým posudkem. Zástupkyně žalobce uvedla, že žalobce zcela se závěry znaleckého posudku souhlasí a nemá k němu námitek. Další návrhy na provedení dokazování žalobce neměl. Stran označených důkazních návrhů v žalobě zástupkyně

žalobce konstatovala, že ty, které nebyly soudem provedeny či vypořádány při prvním jednání, byly součástí dokumentace poskytnuté znalci k vypracování znaleckého posudku. V konečném návrhu zástupkyně žalobce navrhla, aby krajský soud na základě závěrů znaleckého posudku ze dne 16. 1. 2020 zrušil napadené rozhodnutí a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení s tím, že jsou správní orgány v dalším řízení povinny vycházet ze závěrů znaleckého posudku MUDr. X. Navrhla přiznání náhrady nákladů řízení za odměnu za právní zastoupení. Po přerušení jednání krajský soud vyhlásil rozsudek.

VI. Posouzení věci krajským soudem

61. Napadené rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy II, dílu 1 s. ř. s., v mezích uplatněných žalobních bodů, ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (ex off), a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalované.
62. Žaloba je důvodná.
63. Právní úprava poskytování příspěvku na péči je obsažena v zákoně o sociálních službách a vyhlášce č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách (dále jen „prováděcí vyhláška“). Východiskem je samotný pojem závislost (§ 8 zákona o sociálních službách), jehož význam je utvářen skrze konstrukci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Podle ustanovení § 3 odst. 1 písm. c) zákona o sociálních službách, který definuje tento pojem jako zdravotní stav, který podle poznatků lékařské vědy trvá nebo má trvat déle než 1 rok, a který omezuje funkční schopnosti nutné pro zvládání základních životních potřeb.
64. Aktuální právní úprava rozlišuje pro účely poskytování příspěvku na péči čtyři stupně závislosti, přičemž kritériem pro hodnocení míry závislosti oprávněné osoby na pomoci jiné osoby, a tedy i pro zařazení do jednotlivých kategorií je posuzování zvládání deseti základních životních potřeb vymezených v ust. § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách. Jedná se o následující potřeby: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost.
65. Bližší vymezení životních potřeb rozhodných pro stanovení stupně závislosti na pomoci jiných osob lze nalézt v příloze č. 1 prováděcí vyhlášky. Podle ust. § 2a citované vyhlášky přitom platí, že k tomu, aby bylo možno učinit závěr, že posuzovaná osoba je při zajištění některé z životních potřeb závislá na pomoci jiné osoby, stačí, pokud posuzovaná osoba nezvládá, byť jen jedinou z aktivit vyjmenovaných v této příloze.
66. Správní řízení ve věci přiznání příspěvku na péči se vyznačuje tím, že rozhodující důkaz představuje odborný posudek zdravotního stavu a závislosti žadatele na pomoci jiné osoby. Povahou takového posudku, jakož i na něj kladenými požadavky, se již opakovaně ve své rozhodovací činnosti zabýval Nejvyšší správní soud, který dovodil, že „se jedná sice o tzv. povinný důkaz, nicméně nikoliv o závazné stanovisko či

závazný podklad rozhodnutí. Posudek podléhá hodnocení správního orgánu, jeho správnost není nikterak presumována. Ačkoliv odborné lékařské závěry posudku nepodléhají hodnocení správních orgánů, neboť k tomu nemají správní orgány odborné lékařské znalosti, nezabývá je to povinností hodnotit provedené důkazy ve správním řízení, a tudíž i správnost posudku z hlediska jeho úplnosti a přesvědčivosti“ (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2010, č. j. 6 Ads 143/2009-60, či rozsudek téhož soudu ze dne 22. 10. 2009, č. j. 3 Ads 48/2009-104, dostupné na www.nssoud.cz).

67. V případě odnětí příspěvku na péči nebo snížení této dávky je obdobně jako ve věcech přezkumu otázky invalidity třeba klást na odůvodnění posudkových hodnocení posudků o závislosti osoby na péči jiné fyzické osoby zvýšené nároky (viz k tomu obdobně (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 4 Ads 14/2009-37, přístupný na www.nssoud.cz
68. V předmětné věci došlo k tomu, že příspěvek na péči i jeho zvýšení byl žalobci správními orgány odňat ke dni 1. 3. 2017. Jak bylo dovozeno již v prvostupňovém řízení na základě posudku MSSZ Brno-město a v odvolacím řízení na základě posudků PK MPSV ze dne 31. 8. 2017 a následných dvou doplňujících posudků, změna stupně závislosti byla konstatována shodně ke dni 1. 7. 2016. Tato změna pro žalobce ovšem znamenala úplné odnětí statusu osoby závislé na péči a odnětí příspěvku na péči.
69. Krajský soud v předmětné věci hodnotil při nařízeném ústním jednání, zda byl skutkový stav (otázka stupně závislosti žalobce) zjištěn ve správním řízení náležitě a řádně, a zda tomu odpovídá odůvodnění posudků, které v odvolacím řízení vypracovala PK MPSV. Vzhledem ke vzneseným žalobním námitkám, na které posudky vypracované ve správním řízení nenabízely zcela přesvědčivé odpovědi, a také vzhledem k počtu již provedených posudků krajský soud shledal za nezbytné pro jejich odborné posouzení ustanovit ve věci znalce z oboru zdravotnictví, specializace posudkové lékařství MUDr. X.
70. Vypracovaným znaleckým posudkem tohoto soudního znalce ze dne 16. 1. 2020 krajský soud provedl při ústním jednání důkaz a dal stranám příležitost se k závěrům tohoto znaleckého posudku vyjádřit. Zástupkyně žalobce vyslovila se závěry znaleckého posudku úplný souhlas, přičemž žalovaný se k jeho závěrům nevyjádřil, ačkoliv mu byl znalecký posudek předložen k vyjádření před nařízením pokračování v ústním jednání.
71. Krajský soud dále hodnotil závěry znaleckého posudku z hlediska jeho úplnosti a přesvědčivosti. Závěry znalce jsou podle přesvědčení soudu z hlediska posouzení otázky stupně závislosti žalobce úplné a přesvědčivé, jsou postaveny na vyšetření žalobce ustanoveným znalcem, předchozích posudcích a relevantní lékařské dokumentaci (vč. zprávy MUDr. X ze dne 4. 6. 2013 a zprávě MUDr. X ze dne 26. 3. 2018) včetně rozhovoru s pečující osobou) i předložené zprávě o prospěchu a chování třídní učitelky ze dne 28. 6. 2018. Znalec přiměřeně vycházel i z poznatků získaných sociálním šetřením provedeným pracovníci prvostupňového orgánu ze dne 6. 9. 2016.

72. Znalec v předloženém posudku srozumitelně a logicky vysvětlil, v čem se odchyluje od posudkové úvahy obsažené v posudcích PK MPSV vypracovaných v odvolacím řízení před žalovaným. Tato rozdílnost závěru znalce od posudků PK MPSV spočívá v základní životní potřebě stravování, přičemž se opírá se o logickou a přesvědčivou úvahu o schopnosti využití pravé horní končetiny při přípravě stravy a otevírání nápojů. Tyto závěry mají oporu v nově provedeném vyšetření žalobce znalcem a krajský soud o jejich přesvědčivosti nemá žádných pochyb.
73. Stran hodnocení tíže neurologického postižení se krajský soud shoduje s námitkou, že v předmětné věci měl v rámci možností zasednout v komisi pro doplnění posudku dne 25. 10. 2017, či alespoň v posledním doplnění posudku ze dne 3. 1. 2018 stejný přísedící neurolog (srov. k tomu obdobně závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13.12.2018, č.j. 5 Ads 202/2016 – 29, přístupný na www.nssoud.cz).
74. Znalec provedl korekci závěrů přísedícího neurologa PK MPSV ze dne 31. 8. 2017, která v souladu s argumentací žalobce zhojila uvedené nedostatky v přesvědčivosti posudků PK MPSV. Znalec svůj závěr též srozumitelně zdůvodnil faktickými argumenty týkající se zachovaných funkčních schopností pravé horní končetiny (síla pletence není vydatná, úchopová schopnost ruky je zachována) – z pohledu znalce tedy šlo ze strany PK MPSV o posudkové podhodnocení. Krajský soud považuje toto posouzení za korespondující s podkladovou dokumentací i provedenými vyšetřeními žalobce, sociálním šetřením i fotodokumentací znaleckého posudku.
75. Na základě znaleckého posudku bylo prokázáno, že žalobce nezvládá ode dne 1. 6. 2017 (a tedy i k datu vydání napadeného rozhodnutí) alespoň tři základní životní potřeby (tzn. stravování, péče o zdraví a osobní aktivity), a nikoliv pouze dvě, jak vyplynulo ze správního řízení.
76. Znalec sice nepřítakal žalobci v celém rozsahu jím tvrzených nezvládaných základních životních potřeb (zejm. tělesné hygieny, oblékání a obouvání a orientace), nicméně i přesto bylo na základě doplněného dokazování před soudem zjištěno, že žalobce je třeba nahlížet ode dne 1. 6. 2017 jako osobu v I. stupni závislosti, a nikoliv jako osobu, která není závislá vůbec na péči jiné fyzické osoby.
77. Krajský soud dospěl k závěru, že skutkový stav ve správním řízení nebyl zjištěn dostatečně (§ 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.), a proto je napadené rozhodnutí třeba zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

78. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud shledal žalobu jako důvodnou, a proto zrušil napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku. V dalším řízení bude žalovaný povinen vycházet ze závěrů krajského soudu podepřených dokazováním znaleckým

posudkem, který soud vyhodnotil jako stěžejní důkaz v otázce stupně závislosti žalobce (§ 78 odst. 5, 6 s.ř.s.).

79. Dále bude povinností správních orgánů rozhodnout o doplatku na příspěvku na péči za dobu, po kterou nebyl žalobci vyplácen, a to za podmínek ustanovení § 14 zákona č. 108/2006 Sb.
80. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci žalobce dosáhl úspěchu ve věci a přísluší mu tedy právo na náhradu nezbytných účelně vynaložených nákladů řízení.
81. Krajský soud vycházel při stanovení částky odměny z příslušných ustanovení vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů. Podle ustanovení § 9 odst. 2 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu platí, že v řízení o žalobě v důchodové věci ve správním soudnictví je tarifní hodnotou 5.000 Kč. Ve smyslu § 7 bod 3 této vyhlášky činí sazba za jeden úkon právní služby 1.000 Kč. Krajský soud zjistil, že žalobci vznikly náklady na zastoupení advokátem, a proto přiznal náhradu těchto nákladů v rozsahu pěti úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba, replika ze dne 6. 8. 2018 a účast na jednání nepřesahujícím dvě hodiny ve dnech 23. 9. 2019 a 25. 2. 2020) v sazbě 1000 Kč za jeden úkon, tedy celkem 5000 Kč a k tomu pětkrát náhradu hotových výdajů v sazbě 300 Kč na jeden úkon právní služby. Celkem tedy náleží žalobci na náhradě nákladů právního zastoupení částka 6500 Kč. Jelikož zástupkyně žalobce neprokázala, že je plátcem DPH, nepřiznal žalobci soud náhradu připadající na částku této daně. Žalovaný je povinen uhradit žalobci takto určenou náhradu nákladů řízení za podmínek uvedených ve výroku č. II tohoto rozsudku.
82. Žalovaný neměl v řízení úspěch, nicméně jako orgán sociálního zabezpečení ani nemá právo na náhradu nákladů řízení ex lege (§ 60 odst. 2 s.ř.s.).
83. Soud dále rozhodl o odměně ustanoveného znalce (tzv. znalečném) ve smyslu ustanovení § 59 odst. 2 s.ř.s. Ustanovenému znalci soud přiznal odměnu ve vyúčtované výši 8870 Kč (viz faktura ze dne 16. 1. 2020), neboť shledal, že požadovaná odměna odpovídá povaze a náročnosti podaného znaleckého posudku v této věci, a to ve smyslu příslušných ustanovení vyhlášky č. 37/1967 Sb., o provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů. Odměna bude znalci vyplacena za podmínek uvedených ve výroku č. IV tohoto rozsudku.
84. Jelikož žalobce i žalovaný jsou osobami osvobozenými od placení soudních poplatků, nevzniklo státu (České republice) v tomto řízení právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 4 s.ř.s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vyžadováno vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů pro výkon advokacie.

V Brně dne 25. února 2020

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v. r.
Samosoudce

Za správnost vyhotovení:
B. K.